

СИЛАБУС ДИСЦИПЛІНИ

«Годівля тварин»

Ступінь вищої освіти - Магістр

Спеціальність – 212 – Ветеринарна гігієна, санітарія та експертиза

Освітня програма – «Ветеринарна гігієна, санітарія та експертиза»

Рік навчання 2, семестр 4

Форма навчання денна

Кількість кредитів ЄКТС 4

Мова викладання українська

Лектор курсу

Контактна інформація

лектора (e-mail)

Сторінка курсу в eLearn

Ільчук Ігор Іванович

Доцент кафедри годівлі тварин і технології кормів

ім.П.Д.Пшеничного; e-mail: ilchukigor@nubip.edu.ua

<https://elearn.nubip.edu.ua/course/view.php?id=488>

ОПИС ДИСЦИПЛІНИ

Мета дисципліни є формування у студентів системи знань і навичок з живлення тварин та раціонального використання кормових ресурсів, вивчення методів оцінки поживності і якості кормів, а також принципів нормування годівлі тварин, набуття навичок визначення норм годівлі та складання раціонів та рецептів комбікормів для окремих видів, статевих і вікових груп тварин.

Завдання дисципліни полягають у наданні майбутнім спеціалістам знань з біології живлення тварин різних видів та профілактики аліментарних хвороб, організації науково обґрунтованої годівлі; технології заготівлі кормів; методів оцінки поживності та якості кормів; контролю повноцінності годівлі тварин та якості тваринницької продукції.

У результаті вивчення дисципліни студент повинен знати: особливості хімічного складу кормів; особливості травлення у тварин різних видів; кормові ресурси, що можна використовувати в годівлі тварин різних видів; знати зміни, які відбуваються у процесі заготівлі, зберігання і підготовки кормів до згодовування, а також вплив кормів на якість тваринницької продукції; потребу тварин різних видів, статевих і вікових груп у енергії поживних і біологічно активних речовинах; корми, раціони, рецепти комбікормів для тварин різних видів, статевих і вікових груп; режим і техніку годівлі тварин різних видів, статевих і вікових груп; критичні точки контролю якості годівлі тварин; аліментарні хвороби, що виникають за надлишку та дефіциту поживних речовин.

Студент повинен вміти: використовувати дані хімічного аналізу корму для визначення перетравності, загальної енергетичної, протеїнової, жиркової, вуглеводневої, мінеральної та вітамінної поживності кормів; визначати якість корму за показниками поживності, органолептичними та іншими специфічними показниками; визначати норму годівлі та складати раціони та рецепти комбікормів для тварин різних видів, статевих та вікових груп; контролювати якість живлення за реакцією тварини та якістю продукції.

Компетентності ОП:

інтегральна компетентність (ІК): Здатність розв'язувати складні завдання і проблеми у галузі ветеринарної гігієни, санітарії і експертизи або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень, упровадження інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог.

загальні компетентності (ЗК): ЗК 2. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях. ЗК 10. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами інших галузей знань/видів економічної діяльності) ЗК 11. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.

фахові компетентності (ФК): ФК 9. Здатність проводити державний аудит на підконтрольних потужностях з виробництва, переробки, обігу харчових

продуктів, кормів, кормових добавок, преміксів, ветеринарних препаратів, побічних продуктів згідно із системою менеджменту безпеки харчових продуктів (HACCP/ISO 22000) та контролювати систему моніторингу для кожної критичної точки управління (КТУ) під час виробництва продукції. ФК 19. Здатність вирішувати питання загальної ветеринарної превенції на потужностях з виробництва і переробки продуктів тваринництва, яка охоплює гігієнічну оцінку систем і способів утримання тварин, безпеки кормів, кормових добавок тощо, технологічного обладнання, способів догляду, годівлі, а також забезпечення належного санітарного стану тваринницьких потужностей.

Програмні результати навчання (ПРН) ОП: ПРН 1. Володіти державною та іноземною (іноземними) мовами для можливості усного й письмового спілкування з фахівцями галузі та представниками інших професій і галузей з метою вирішення професійних завдань, для роботи з національними і міжнародними нормативно-правовими актами, науковими працями, методичними розробками, рекомендаціями, інструкціями тощо. ПРН 2. Використовувати інформаційні та комунікаційні технології у професійній діяльності, а також розуміти необхідність постійного підвищення рівня професійної кваліфікації. ПРН 3. Володіти методами та методиками державного (внутрішнього) контролю на підконтрольних потужностях для гарантування безпеки харчового ланцюга, уміти контролювати, оцінювати та управляти ризиками під час виробництва та обігу харчових продуктів. ПРН 6. Знати органолептичні та інструментальні методи і методики дослідження харчових продуктів і кормів для визначення їх безпеки та якості. ПРН 7. Уміти планувати і здійснювати контроль та проводити моніторинг виробництва, здійснювати контроль зберігання, переробки та реалізації харчових продуктів і кормів, кормових добавок, преміксів, побічних продуктів, ветеринарних препаратів, засобів ветеринарної медицини та оцінювати їх безпеку і якість. ПРН 9. Володіти методами та методиками ветеринарно-санітарного оцінювання систем і способів утримання, догляду, годівлі, напування та експлуатації тварин, стану тваринницьких об'єктів, належної експлуатації технологічного обладнання тощо. ПРН 11. Володіти знаннями та практичними вміннями, необхідними для здійснення державного (внутрішнього) ветеринарно-санітарного контролю на потужностях з виробництва та обігу м'яса і м'ясних продуктів, молока і молочних продуктів, напівфабрикатів, харчових гідробіонтів; заготівлі, зберігання та обігу харчових рослинних продуктів, меду та апіпродуктів, харчових яєць та яйцепродуктів тощо, а також методами та методиками відбору, консервування, пакування і пересилання проб тваринного, рослинного й біотехнологічного походження, правильного поводження з ними та результатами їх випробувань (досліджень). ПРН 12. Володіти принципами, методами та процедурами дотримання належного санітарного стану на потужностях для випуску, зберігання, переробки та реалізації харчових продуктів, кормів і кормових добавок, преміксів, побічних продуктів, ветеринарних препаратів, а також методами оцінювання їх безпеки та якості. ПРН 13. Володіти навичками та знаннями, необхідними для ведення ветеринарного обліку, оформлення звітної та іншої необхідної документації, уміти ідентифікувати та встановлювати відповідність харчових продуктів вимогам нормативно-правових актів та іншим відомостям, наведеним в інформації для споживача або у декларації виробника. ПРН 18. Уміти проводити необхідні клінічні та лабораторні дослідження для загальної ветеринарної превенції на потужностях з виробництва і переробки продуктів тваринництва, здійснювати ветеринарно-санітарне оцінювання систем і способів утримання тварин, визначати безпеку кормів, кормових добавок тощо, а також для забезпечення належного санітарного стану тваринницьких потужностей.

ПРН 19. Розуміти суть професії, знати підходи та методи оцінювання різних виробничих ситуацій, володіти абстрактним мисленням та вміти аналізувати можливий подальший перебіг цих ситуацій, уміти приймати обґрунтовані рішення, організувати та здійснювати якісне виконання прийнятих рішень з дотриманням морально-етичних норм, правил і принципів біобезпеки та біоетики під час використання у професійній діяльності різних біологічних агентів з прагненням до збереження навколишнього середовища.

СТРУКТУРА КУРСУ

Тема	Години (лекції/лабораторні, практичні, семінарські)	Результати навчання	Завдання	Оцінювання
Модуль 1. Оцінка поживності кормів. Корми і оцінка їх якості				
Тема 1. Вступна лекція. Хімічний склад кормів і тіла тварин.	лекції – 2 год; лабораторні роботи – 2 год	Вивчити хімічний склад кормів, набути навички користування таблицями хімічного складу кормів; навчитись порівнювати основні властивості кормів за вмістом у них поживних речовин і оцінювати кормові культури за виходом поживних речовин з 1 га посіву.	Завдання: порівняти корми за вмістом у них основних поживних речовин. Завдання: порівняти різні групи кормів за виходом енергії і поживних речовин з 1 га. Завдання виконуються у робочому зошиті чи у ЕНК (e-learn)	2
Тема 2. Фізіологічне значення окремих поживних і біологічно активних речовин у живленні тварин.	лекції – 2 год; лабораторні роботи – 2 год	Знати фізіологічне значення у живленні тварин макро-, мікроелементів та вітамінів. Вивчити види антипоживних речовин, їх вплив на здоров'я, продуктивність тварин та якість продукції.	Завдання: написання реферату за темою індивідуального завдання	4
Тема 3. Перетравність і перетравлювання поживних речовин корму в організмі тварин.	лекції – 2 год; лабораторні роботи – 2 год	Вивчити методи і техніку визначення перетравності поживних речовин кормів і раціонів. Вміти використовувати довідникові дані для визначення вмісту перетравних поживних речовин у кормах для різних видів тварин.	Завдання: за даними балансового дослідження розрахувати перетравність поживних речовин раціону простим методом. Завдання виконуються у робочому зошиті чи у ЕНК (e-learn)	2
Тема 4. Оцінка енергетичної (загальної) поживності кормів. Диференційована оцінка поживності кормів.	лекції – 2 год; лабораторні роботи – 2 год	Вивчити методику обчислення балансу азоту, вуглецю та енергії, синтезу в тілі тварин білка і жиру. Опанувати методи визначення поживності кормів у обмінній енергії та чистій енергії лактації. Вивчити значення протеїну та методами оцінки протеїнової поживності кормів	Завдання: розрахувати загальну енергетичну поживність корму в обмінній енергії для свиней, худоби, птиці, собак та котів. Завдання: розрахувати загальну енергетичну поживність корму в чистій енергії лактації для дійних корів.	4

		Застосовувати оцінку вуглеводної і жирової поживності кормів на практиці. Вміти оцінювати мінеральну та вітамінну поживності кормів.	Завдання: порівняти протеїнову амінокислотну, жирову, мінеральну, вітамінну поживність кормів різних груп. Завдання виконуються у робочому зошиті чи у ЕНК (e-learn)	
Тема 5. Корми. Класифікація кормів, оцінка їх якості. Держстандарти на корми.	лекції – 1 год; лабораторні роботи – 1 год	Знати зарубіжну та вітчизняну класифікацію кормів. Знати види кормів різних груп. Вміти користуватися стандартами на корми. Вивчити способи господарської оцінки кормів.	Завдання: визначити якість корму з використанням державного та галузевих стандартів. Завдання виконуються у робочому зошиті чи у ЕНК (e-learn)	2
Тема 6. Зелені корми. Грубі корми	лекції – 2 год; лабораторні роботи – 2 год	Знати культури, що використовуються для забезпечення роботи зеленого конвеєру. Знати технологію заготівлі сіна. Вміти проводити оцінку якості сіна та соломи та зелених кормів	Завдання: провести оцінку та визначити категорію якості сіна, соломи, зеленого корму. Завдання виконуються у робочому зошиті чи у ЕНК (e-learn)	2
Тема 7. Соковиті корми	лекції – 2 год; лабораторні роботи – 2 год	Знати технологію заготівлі силосу та сінажу. Вміти проводити оцінку якості силосу, сінажу, коренебульбоплодів.	Завдання: провести оцінку та визначити категорію якості силосу, сінажу, коренебульбоплодів.	2
Тема 8. Зернові корми. Залишки переробки сировини рослинного походження. Корми тваринного походження. Комбікорми, кормові добавки та препарати.	лекції – 2 год; лабораторні роботи – 2 год	Знати види концентрованих кормів. Знати види комбікормів. Вміти проводити оцінку якості зернових кормів, макухи та шроту, висівок, м'ясо-кістковго та рибного борошна, різних видів комбікормів.	Завдання: провести оцінку та визначити категорію якості зерна злакових, бобових культур, макухи, шроту, м'ясо-кісткового та рибного борошна, висівок пшеничних, повнораціонного комбікорму. Завдання виконуються у робочому зошиті чи у ЕНК (e-learn)	2
Проміжна атестація по першому модулю			Виконання тесту із 30 завдань у ЕНК (e-learn)	10
Всього за 1 модуль	лекції – 15 год; лабораторні роботи – 15 год			30
Модуль 2. Нормована годівля тварин				
Тема 9. Потреба тварин у поживних речовинах та норма годівлі.	лекції – 2 год; лабораторні роботи – 2 год	Знати від чого залежить норма годівлі різних видів тварин. Знати поняття раціон та його структура. Вміти визначити норму годівлі користуючись	Завдання: визначити норму годівлі для тварин різних видів, статевих і вікових груп, різних рівнів продуктивності. Завдання виконуються у	4

		довідниковими даними	робочому зошиті чи у ЕНК (e-learn)	
Тема 10. Годівля дійних корів та бугаїв-плідників	лекції – 2 год; лабораторні роботи – 2 год	Знати особливості живлення жуйних тварин. Вміти визначати норму годівлі та складати раціони для сухостійних та дійних корів, бугаїв-плідників	Завдання: визначити норму годівлі та скласти добові раціони для сухостійних, дійних корів, бугаїв-плідників. Завдання виконуються у робочому зошиті чи у ЕНК (e-learn)	4
Тема 11. Годівля молодняку ВРХ	лекції – 2 год; лабораторні роботи – 2 год	Знати особливості живлення телят та молодняку великої рогатої худоби. Вміти визначати норму годівлі та складати раціони для телят та ремонтного та відгодівельного молодняку різних вікових груп	Завдання: Проаналізувати схеми годівлі телят. Визначити норму годівлі та скласти добові раціони для ремонтного молодняку великої рогатої худоби та молодняку на відгодівлі. Завдання виконуються у робочому зошиті чи у ЕНК (e-learn)	4
Тема 12. Годівля овець	лекції – 2 год; лабораторні роботи – 2 год	Знати особливості живлення овець. Вміти визначати норму годівлі та складати добові раціони для овець різних вікових і статевих груп	Завдання: визначити норму годівлі та скласти добовий раціон для підсисних вівцематок різних напрямів продуктивності	4
Тема 13. Годівля свиней.	лекції – 2 год; лабораторні роботи – 2 год	Знати особливості живлення моногастричних тварин. Вміти складати рецепти комбікормів для свиней різних статевих і вікових груп	Завдання: скласти рецепти комбікормів для підсисних свиноматок та молодняку свиней на відгодівлі. Завдання виконуються у робочому зошиті чи у ЕНК (e-learn)	4
Тема 14. Годівля коней.	лекції – 2 год; лабораторні роботи – 2 год	Знати особливості живлення коней. Вміти визначати норму годівлі та складати добові раціони для робочих та племінних коней.	Завдання: визначити норму годівлі та скласти добові раціони для робочих коней та жеребних кобил. Завдання виконуються у робочому зошиті чи у ЕНК (e-learn)	4
Тема 15. Годівля птиці.	лекції – 2 год; лабораторні роботи – 2 год	Знати особливості живлення птиці. Вміти визначати норму годівлі та складати рецепти комбікормів для курей-несучок яєчного та м'ясного напрямів продуктивності, курчат-бройлерів, молодняку качок на	Завдання: скласти рецепти комбікормів для курей-несучок, курчат-бройлерів, молодняку качок. Завдання виконуються у робочому зошиті чи у ЕНК (e-learn)	4

		відгодівлі.		
Тема 16. Годівля хутрових звірів.	лекції – 1 год; лабораторні роботи – 1 год	Знати особливості живлення кролів, нутрій та норок. Вміти визначити норму годівлі та скласти добові раціони для хутрових звірів.	Завдання: визначити норму годівлі та скласти добові раціони для кролів та норок різних статевих і вікових груп. Завдання виконуються у робочому зошиті чи у ЕНК (e-learn)	2
Проміжна атестація по другому модулю			Виконання тесту із 30 завдань у ЕНК (e-learn)	10
Всього за 2 модуль	лекції – 15 год; лабораторні роботи – 15 год			40
Навчальна робота за курс	лекції – 30 год; лабораторні роботи – 30 год			70
Підсумкова атестація (залік)				30
Всього за курс				100

ПОЛІТИКА ОЦІНЮВАННЯ

Політика щодо деделайнів та перекладання:	Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку. Перескладання проміжних атестацій модулів відбувається із дозволу лектора за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).
Політика щодо академічної доброчесності:	Виконання індивідуальних розрахункових завдань виконуються кожним студентом самостійно відповідно до індивідуального завдання. Списування під час проміжних та підсумкової атестації заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів).
Політика щодо відвідування:	Відвідування занять є обов'язковим. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватись індивідуально (в он-лайн формі за погодженням із деканатом факультету)

ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ СТУДЕНТІВ

Рейтинг здобувача вищої освіти, бали	Оцінка національна за результати складання підсумкової атестації (залік)
90-100	зараховано
74-89	
60-73	
0-59	не зараховано

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Основна література

1. Годівля сільськогосподарських тварин/ І.І. Ібатулін, Д.О. Мельничук, Г.О. Богданов та ін. – Вінниця: Нова Книга, 2007. – 612 с.
2. Практикум з годівлі сільськогосподарських тварин: навчальний посібник / І.І.Ібатулін, Ю.Ф.Мельник, В.В.Отченашко та ін. – Житомир: ПП «Рута», 2015. – 432 с.

Додаткова література

1. Дурст Л., Вітман М. Годівля сільськогосподарських тварин: Навч. посібник. Пер. з нім. / За ред. І.І. Ібатуліна та Г. Штрюбеля. – К.: Фенікс, 2006. – 384 с.

Інформаційні ресурси

1. <https://scholar.google.com.ua/schhp?hl=uk>
2. <http://library.nubip.edu.ua/>
3. <http://elibrary.nubip.edu.ua/>
4. <http://www.aginternetnetwork.net/%20>
5. <http://www.fao.org/>
6. <http://uran.net.ua/~ukr/frames-biblio.htm>
7. <https://ovidsp.ovid.com/autologin.html>
8. <http://journals.nubip.edu.ua/index.php/Dopovidi/index>